

Posudek oponenta na diplomovou práci Bc. P. Breziny "Pojem práva z antropologické perspektivy"

Název práce P. Breziny "Pojem práva z antropologické perspektivy", předkládané k absolutoriu oboru právo a právní věda na FF UK v Praze, slibuje na první pohled zajímavé čtení. Ve skutečnosti však dává čtenáři méně, než dát může. Je tomu tak proto, že se autor rozhodl pro "nejsnadnější" metodu řešení diplomového úkolu: místo samostatného zpracování tématu nabízí jen fundamentální kritiku dvou velkých prací soudobé právní teorie - Hartova *Pojmu práva* a Dworkinovy *Říše práva* (tedy to, co mělo být pouhou propedeutikou k řešení zvolené problematiky). Bourat je totiž vždy mnohem jednodušší než stavět.

Mám-li ale posoudit to, co autor skutečně napsal, a nikoli to, co napsat zanedbal, musím konstatovat, že práce má i některé silné stránky. Její předností je, že diplomant postupoval skutečně kriticky, což v naší ani cizí literatuře není úplně samozřejmé. Vybočil tím z jinak běžného nekritického epigonství a komentování cizích názorů, které plní knihy a články mnohých, z toho způsobu psaní, který přeměňuje i proslulé autory z "kovářů" v "kovaříčky". Brezina se nezalekl velkých jmen a podrobil názory v obou knihách prezentované kritickému rozboru, který se opírá o skutečnou znalost antropologické problematiky, danou studiem na FHS UK v Praze.

Pochybnosti někdy může vzbuzovat autorova metodologie. Domnívám se, že vyvracení stanovisek významných představitelů západní právovědy věnujících se převážně západnímu právu poukazem na situaci u národů na velmi primitivním stupni vývoje je často zavádějící. Vždyť se srovnává nesrovnatelné. Také kritika cizích názorů s využitím dvou až tří prací, jejichž závěry jsou nekriticky přijímány, není místy nejšťastnější. Vadou je i to, že se autor nevypořádal s různým chápáním Harta v naší literatuře (např. ohledně vztahu práva a

morálky) a dostatečně nevysvětlil liberální orientaci obou právních filozofů.

Přes vytčené nedostatky si myslím, že práce má jistou hodnotu, a doporučuji ji k obhajobě. Navrhuji hodnocení "velmi dobře".

Praha, 23.10.2006

~~_____~~
JUDr. PhDr. Pavel Maršálek, Ph.D.